

Norges vassdrags- og energidirektorat
ATTN: Katrine Stenshorne Berg og Lars Hagvaag Seim
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Bergen, 15.09.2016

FNF Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftsansjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftssinteressene i fylket. Per i dag er det 10 organisasjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, Norsk Ornitologisk Forening Bergen lokallag, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT) og Voss Kajakklubb. Sammen representerer organisasjonene rundt 39.000 medlemmer i fylket.

Innspill gjeldende to søknader om opprustning av nettanlegg for traseen 132 kV Eidesfossen – Herand – Jukla - Mauranger

Vi viser til søknad om 132 kV-kraftledning Eidesfossen – Herand (NVE saksnummer 201602636) og opprustningssøknader om 132 kV-kraftledning Eidesfossen – Jukla – Mauranger (NVE saksnummer 201307373). Tiltakshaver er henholdsvis Hardanger Energi AS og Statnett SF. Statnetts trasé har en lengde på mellom 21 km og 23 km alt etter hvilke traséalternativ som legges til grunn, og tilsvarende har Hardanger Energi sitt prosjekt eit lengde mellom 8 km og 9,7 km.

Det vises i søknaden fra Hardanger energi til at det er hovedsakelig vannkraftutbygging i dette området som er hovedgrunnen for opprustningsbehovet, dernest vises det til forsyningsikkerhet i regionalnettet for Jondal og Ullensvang vest for Sørfjorden. I søknaden fra Statnett gis en tilsvarende begrunnelse: «Årsaken til at dagens 66 kV ledninger må skiftes ut er todelt. For det første begynner de å bli tilårskomne. For det andre så er nye ledninger med økt kapasitet nødvendige for å få ut eksisterende og planlagt kraftproduksjon i nordre Kvinnherad, Jondal og vestre Ullensvang. Herunder ligger blant annet Jukla pumpekraftverk som har en installert ytelse på generator og pumpe på 40 MW». I søknaden fra Hardanger Energi og Statnett SF vises det til regional kraftsystemutredning for BKK-området 2014. Vi viser til at det foreligger en ny kraftsystemutredning 2016-2036 for BKK-området.

NVE veileder nr. 4/2013 er delvis utdatert da den viser til forskrift om konsekvensutredning av 26.06.2009, istedenfor gjeldende forskrift om konsekvensutredninger for tiltak etter sektorlover av 01.01.2015. Veileder nr. 4/2013 viser til at «Luftledninger og jord- og sjøkabler med spenning 132 kV eller høyere og lengde på mer enn 20 km, må alltid meldes og konsekvensutredes, jf. § 2 og vedlegg 1. Ved fornyelser og opprustning av eksisterende anlegg gjelder formelt sett de samme krav som for nyanlegg, jf. pkt. 35 i vedlegg I».

Vi er klar over at Statnett SF har bedt om unntak fra utredningsplikten, jf. forskrift om konsekvensutredninger for tiltak etter sektorlover § 4, og at dette er avklart med NVE (jf. s. 4 i Statnett SFs konsesjonssøknad). Vi ønsker å påpeke at det eksisterer en saklig sammenheng mellom de to omsøkte kraftlinjetraseene 66 kV (132), jf. NVE saksnummer 201602636 og NVE saksnummer 201307373. Selv med to ulike tiltakshavere bør det stilles spørsmål ved om ikke traseen 66 kV (132) Eidesfossen – Mauranger bør oppfattes som én sammenhengende trasé og ett prosjekt med den samme saklige begrunnelsen, og at prosjektsøknadene burde ha blitt underlagt ett konsekvensutredningsprogram. Spørsmålet er konsekvensene for miljøet ved oppgradering og fornyelse, og ikke primært hvem som står som tiltakshaver og at det er fremmet to ulike prosjektsøknader – jf. forskrift om konsekvensutredninger for tiltak etter sektorlover §§ 1 og 2. I tillegg forventes det en oppgradering av 300 kV(420)-kraftledning Blåfalli – Samnanger, som det ville være formålstjenlig å vurdere i sammenheng med oppgradering og ny 132 kV-kraftledning på strekket Mauranger – Eidesfossen.

132kV Eidesfossen – Herand

Friluftsliv, naturmangfold og inngrepsfri natur

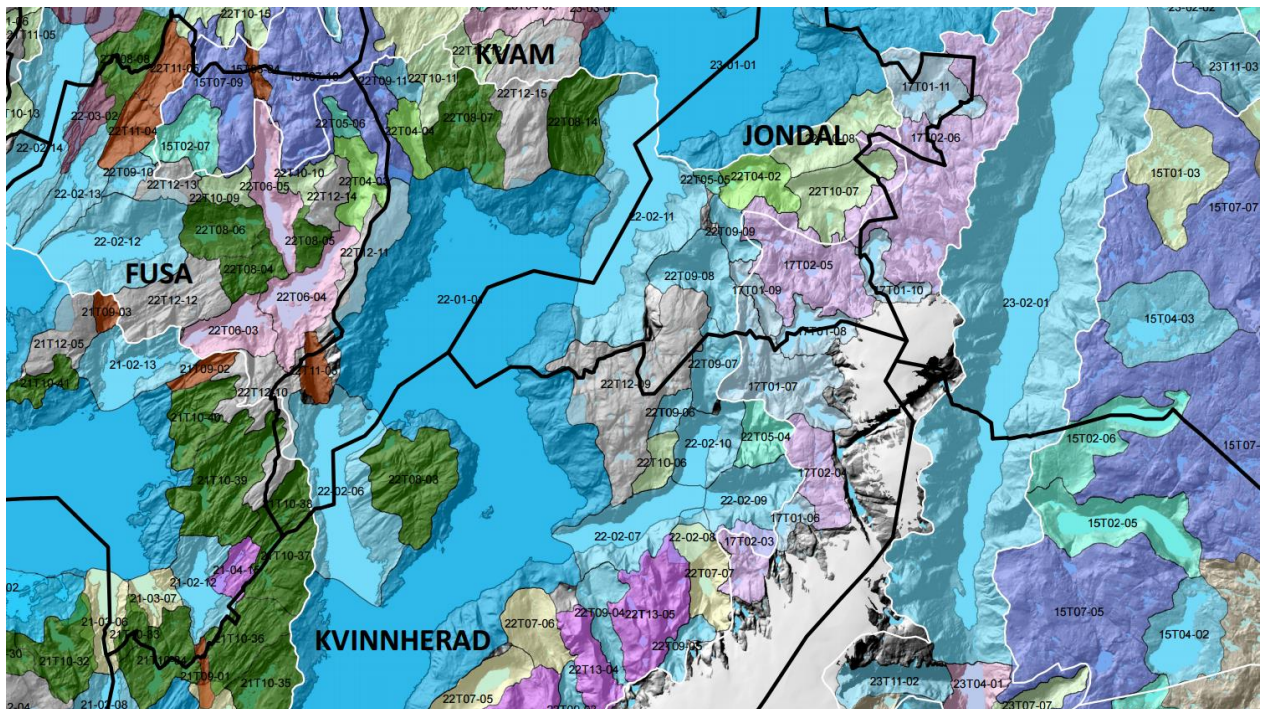
1. Ny kraftlinje er planlagt gjennom et område fri for denne typen inngrep. Konsesjonssøknaden har ikke en tilstrekkelig vurdering av hvordan viktige friluftsområder kan bli berørt av energianlegget. Det er heller ikke lagt til grunn en tilfredsstillende beskrivelse av dagens bruk av friluftsområdene. Det inngrepsfrie naturområdet (~7,42 km²) inngår i et kartlagt friluftsområde. Bortfallet av inngrepsfri natur er på:
 - ~1,2 km² for traséalternativ 1,
 - ~1,5 km² for traséalternativ 2 og
 - ~1,8 km² for traséalternativ 3.Linjen er planlagt gjennom Herand friluftsområde (FK00006523), registrert som «store turområder uten tilrettelegging», kartlagt av Hordaland fylkeskommune. Regjeringen har som målsetning at alle kommuner skal ha kartlagt og verdisatt sine friluftslivsområder innen 2018. Miljødirektoratet har utformet en veileder M98-2013 som kommunene kan benytte til dette formålet. Flere av kommunene i Hordaland er nå gått i gang med kartleggingsarbeidet – blant annet Kvinnherad kommune. Det forventes at resterende kommuner vil gå i gang i løpet av 2017. I Miljødirektoratets veileder M98-2013 vises det til: «Et godt kunnskapsgrunnlag er viktig for at friluftslivets arealbehov skal være en forutsigbar og tydelig faktor i all samfunns- og arealplanlegging. Det har i mange år manglet et tilstrekkelig og enhetlig kunnskapsgrunnlag som synliggjør verdien av ulike friluftslivsområder, noe som har resultert i at viktige friluftsområder er bygget ned. Regjeringen startet derfor i 2014 opp et femårig prosjekt med mål om at alle kommuner har kartlagt og verdsatt sine friluftsområder innen 2018».
2. De skisserte traséalternativene berører viktige og populære friluftslivsområder i Jondal kommune, for eksempel turar med utgangspunkt i Vassendvatnet (td. Svåsand - Vassendvatnet), Strondi - Haugsvarden, turar til Hædna, turar til Gaddane og Espelandsvatnet som er populært til fritidsfiske,
3. En viktig konsekvens og virkning ut over det visuelle, er naturinngrep og reduksjon i inngrepsfrie naturområder. Vi ønsker å vise til friluftslivsmeldingen (Meld. St. 18 (2015-2016)) som eksplisitt viser til at det for inngrepsfri natur skal vurderes konkrete virkninger for friluftsliv, naturmangfold og landskap under ett. Vi forutsetter at NVE gjør den nødvendige vurderingen av dette.

4. Vi mener det er behov for å oppgradere kunnskapsgrunnlaget, vurderingen av alternativ og vurderingen av konsekvensanalyse knyttet til friluftsliv og naturmangfold. Vi støtter Fylkesmannen i Hordaland (FMHO) sitt innspill på dette punktet.
5. Traseene vil gå svært nær (på det nærmeste ~25-33m) Gullbergnotten naturreservat. Formålet med naturreservatet er skogvern, og området har stedvis urskogpreg. Trasévalget må ikke legges slik at det kommer i konflikt mellom kraftlinjetraseens rettighetsbelte og naturreservatets verneformål, jf. FOR-1999-12-17-1434. Søker har plassert og vist visuelt hvordan de forskjellige traséalternativene vil komme i konflikt med naturverdier i kartlagte områder med viktige naturtyper. Kartlegging og vurdering av naturmangfold og friluftslivsverdier er kun overfladisk behandlet.
6. Bygging av anleggsveier vil bli aktuelt i samband med omsøkt ny ledningstrasé. Tiltakshaver opplyser at det vil være aktuelt å etablere foreløpige riggplasser, bygging av nye veier og andre transportinnretninger. Dette er opplysninger av betydning i forhold til at fremføring av ny 132 kV-kraftledning vil medføre ytterligere naturinngrep, og vi ber NVE legge disse inngrepene til grunn for samlet last.

Som FMHO påpeker er konsekvenser for friluftsliv og naturmangfold kun overfladisk dekket i søknaden. Viser til FMHO sitt forslag om å utrede eksisterende trase for 22kV. Et slikt valg vil redusere nye inngrep og ytterligere fragmentering av naturområder samt hindre konflikt i nye områder med viktige naturtyper. Eksisterende trasé for 22kV går gjennom Gullbergnotten naturreservat og vil således også medføre konflikt med naturverdier, men FNF Hordaland ønsker også at dette alternativet utredes som en mulig trasé og at kabling i sjø på vurderes for å unngå konflikt med verneformålet. En slik trasé vil kunne hindre inngrep i områder med viktige naturtyper som Byrkjelandsvatnet nord, Hædna, Kleppesbrekkene og Gaddane. Gaddane inngår også i et viktig viltområde, som inngår som område 3 i kartleggingen fra 2007. Området rundt Gaddane beskrives som gammelfuruskog med intakt tiurleik. Laverliggende områder er beskrevet som sannsynlig hekkeområde for hvittryggspetten (Holtan & Overvoll 2007). Fellesføring i 22kV traseen blir også foreslått av Jondal naturvernlag i høringsuttale datert 26.08.2016. Jondal kommune påpeker at flere av de 14 allerede innkomne høringsuttalelsene hadde foreslått at traseen for 132kV linjen kunne fellesføres med eksisterende 22kV.

Landskap

Vi ber om at tiltakshaver benytter eksisterende og relevant dokumentasjon om landskap i Hordaland fylke. Hordaland fylkeskommune har gjennomført en kartlegging og verdisetting av landskap i Hordaland. Kartleggingsarbeidet er beslutningsrelevant. Vi ber NVE om å legge dette til grunn i vurderingen av traséalternativene, jf. rapporten «Verdivurdering av landskap i Hordaland fylke: Med utgangspunkt i Nasjonalt referansesystem for landskap» Clemetsen et al. (2011). Rapport 07-2011. Aurland Naturverkstad. Rapporten «Landskapskartlegging av Hordaland fylke», Lars Uttakleiv (2009). Rapport 02-2009. Aurland Naturverkstad må også legges til grunn.

Kart 1 Kartlegging og verdsetting av landskap i Hordaland. Kjelde: Aurland Naturverkstad/ Hordaland fylkeskommune

Reiseliv

Jondal er en viktig reiselivsdestinasjon og en viktig destinasjon for naturbasert reiseliv. Vi kan dessverre ikke se at tema knyttet til reiselivsnæring er tilfredsstillende behandlet i konsesjonssøknaden, jf. NVE veileder nr. 4/2013. Vi ber tiltakshaver om å gjøre nærmere rede for virkninger for reiselivsnæringen.

Konklusjon

NVE har anledning til å be om tilleggsutredninger. Vi ber om at det utføres en tilleggsutredning av et traséalternativ som følger trasé for 22 kV-kraftledning. Vi kan ikke støtte traséalternativene som er lagt frem på dette tidspunkt, da det er behov for et mer grundig og mer systematisk fremstilling av konsekvenser for landskap, naturmangfold og friluftsliv.

Vi ber om at NVE legger til rette for at FNF Hordaland blir orientert og får anledning til å gi høringsinnspill til MTA, dersom det blir gitt konsesjon, jf. miljøinformasjonsloven § 20.

132 kV Mauranger – Jukla – Eidesfossen

Friluftsliv

1. Eksisterende trasé går igjennom det registrerte friluftslivsområdet Breidsete (jf. kartleggingsrapporten «Område for friluftsliv: Kartlegging og verdsetting av regionalt viktige område i Hordaland: Prosjektrapport 2008», Fylkesmannen i Hordaland og Hordaland fylkeskommune).

Vi kan dessverre ikke anbefale traséalternativ 2 ved Juklavatnet på bakgrunn av foreliggende dokumentasjon. Vi er bekymret for nærføring mot regionalt viktig friluftslivområde "Rosendalsalpene – Folgefonna".

Landskap

Vi ber om at tiltakshaver benytter eksisterende og relevant dokumentasjon om landskap i Hordaland fylke. Hordaland fylkeskommune har gjennomført en kartlegging og verdisetting av landskap i Hordaland. Kartleggingsarbeidet er beslutningsrelevant. Vi ber NVE om å legge dette til grunn i vurderingen av traséalternativene, jf. rapporten «Verdivurdering av landskap i Hordaland fylke: Med utgangspunkt i Nasjonalt referansesystem for landskap» Clemetsen et al. (2011). Rapport 07-2011. Aurland Naturverkstad. Rapporten «Landskapskartlegging av Hordaland fylke», Lars Uttakleiv (2009). Rapport 02-2009. Aurland Naturverkstad må også legges til grunn.

Naturmangfold

Vest for Byrkjelandsvatnet ligg det ein naturtypelokalitet omtalt som «Byrkjelandsvatnet vest». Naturtypelokaliteten er klassifisert som «Gammel fattig edelløvskog» med utforming eikeskog. Det går ikkje fram om lokaliteten er undersøkt for om det er utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven i denne lokaliteten, jf. FOR-2011-05-13-512 § 3 nr. 3. I og med at det skrives i søknaden «ettersom et anslagsvis 130-150 meter langt og 30 meter bredt ryddebelt vil skjære igjennom den østre enden av naturtypeområdet», så bør det kreves en mer presis redegjørelse av lokaliteten. I søknaden er det også oppgitt: «Det forekommer grov eik spredt over hele biotopen, men med størst tetthet i den sørøstre delen, og hvorav noen også er hule». Vi ber tiltakshaver gjøre rede for om naturtypelokaliteten er undersøkt for utvalgte naturtyper eventuelt arter etter nasjonal rødliste for naturtyper (2011) eller arter (2015)? Inntil videre – og med mindre det ikke gjennomføres en mer detaljert naturmangfoldkartlegging – kan vi dessverre ikke støtte traséalternativ 3f ved Byrkjelandsvatnet da det ikke foreligger et klart beslutningsrelevant kunnskapsgrunnlag.

Reiseliv

Veileder nr. 4/ 2013 legger vekt på reiseliv som relevant informasjon ved planlegging av nettanlegg: «*Reiselivsnæringen i området skal beskrives, og anleggets mulige virkninger for reiselivet skal vurderes*». Kvinnherad er en viktig reiselivsdestinasjon og en viktig destinasjon for naturbasert reiseliv. Vi kan dessverre ikke se at tema knyttet til reiselivsnæring er tilfredsstillende behandlet i konsesjonssøknaden. Vi ber tiltakshaver om å gjøre nærmere rede for virkninger for reiselivsnæringen.

I søknaden 132 kV-kraftledning Mauranger – Jukla – Eidesfossen står det skrevet: «På grunn av potensiell stor rasfare for ny 66(132) kV ledning Jukla – Eidesfossen på seksjonen gjennom Skyrdalsskardet, er det bestilt skredrapporter for området. Dette er også årsaken til at alternativ 2 mellom Jukla og toppen av Skyrdalsskardet er omsøkt. I forbindelse med at alternativ 2 mellom Jukla og toppen av Skyrdalsskardet går en del høyere enn alternativ 1 (gjennom skaret), så er det også bestilt en klimarapport som skal kunne si noe om klimalaster. Når denne søknaden går inn til myndighetene er nevnte klima – og skredrapport ikke kommet tiltakshaver i hende. Dette forventes klart over sommeren 2016. Disse rapportene kan ha betydning for valg av trasé fra Jukla til Eidesfossen». Dersom disse to rapportene fører til at tiltakshaver ønsker et vesentlig endret trasévalg forutsetter vi at NVE legger traséalternativet ut til begrenset høring.

Kulturminner

Vi ber om at det vurderes kabling av 66 kV (132)-kraftlinjen ved Breidaskardet. Viktig å se om det eksisterer muligheter for å ivareta tur- og stølsområde i tilknytning til Goddalssetra på en bedre måte, og om det eksisterer muligheter for å kunne ivareta gammel ferdselsvei i Skyrdalen på en bedre måte, for eksempel ved å se på andre trasémuligheter. Vi ber tiltakshaver vurdere om dette kan være aktuelt også på andre deler av traseen for å fremheve de estetiske sidene ved kulturminner, eldre stølsmiljø og ferdselsveier.

Konklusjon

Vi kan ikke støtte traséalternativ 2 eller 3f. Vi savner at skred og klimarapport – to rapporter som tiltakshaver anser som beslutningsrelevant for trasévalget – ikke har blitt gjort kjent for høringspartene før høringsfristen går ut. På s. 52 i konsesjonssøknaden skriver Statnett SF: «Etter føre-var-prinsippet vil konsekvensen av Alternativ 2 på strekningen Jukla pumpekraftverk-Skyrdalen og Alternativ 3f gjennom Stølsdalen være noe større negativ. Basert på dagens kunnskapsnivå er konsekvensen av disse alternativene også små til moderate, men dersom disse variantene er aktuelle bør det gjøres en oppfølgende kartlegging av naturtyper og hekkende rovfugl» (se vedlegg 1 for ytterligere infomasjon). Vi mener at det er beslutningsrelevant kunnskap som burde ha foreligget i konsesjonssøknadsfasen og ikke i detaljplanleggingsfasen. NVE har anledning til å stille krav om tilleggsutredninger. Vi ber NVE stille krav om tilleggsutredninger, som også inkluderer en konkret vurdering av friluftslivinteressene i dette området.

Vi ber om at NVE legger til rette for at FNF Hordaland blir orientert og får anledning til å gi høringsinnspill til MTA, dersom det blir gitt konsesjon, jf. miljøinformasjonsloven § 20.

Samlet belastning

Vi ber om at NVE gjennomfører en sumvirkningsvurdering for energianlegg på Folgefonnhalvøya. Hensynet til samlet belastning og det å unngå en bit-for-bit utbygging tilsier at en vurderer arealinngrep som er fullført, vedtatt, planlagt og omsøkt etter energilovgivningen samlet.

Sumvirkningsvurderingen relaterer seg til to forhold: 1) økosystemvirkninger og 2) kumulative virkninger.

I samband med opprustningssøknad om 132 kV-kraftledningsprosjektene ligger det en forutsetning om at dagens 66 kV-kraftledning skal saneres – så sant prosjektet mottar konsesjon.

Selv om dette er et oppgraderingsprosjekt er Statnett åpen på at det vil være ønskelig og nødvendig å flytte traseen på flere steder. I begrunnelsen for prosjektet Blåfalli – Mauranger melder Statnett på sine hjemmesider: «En oppdatert vurdering viser nå at det etter alt å dømme vil bli bygget ut vesentlig mindre småkraft i Hordaland enn tidligere antatt. Dette er en av årsakene til at behovet for overføringskapasitet ikke øker så sterkt som tidligere antatt og at Statnett nå justerer sine planer for ledningen».

Statnett skriver videre om prosjektet Blåfalli – Mauranger: «I første omgang vil strekningen mellom Blåfalli og Mauranger bli oppgradert til å tåle en noe høyere temperatur (80 grader). Dette vil bli gjort på dagens ledning, innenfor gjeldende konsesjon. På strekning mellom Sauda og Blåfalli vil det de nærmeste årene ikke bli gjennomført noen tiltak eller endringer utenom ordinært vedlikehold og reparasjoner».

Denne oppgraderingen vil gi konsekvenser i samme området som de to omsøkte linjene og FNF mener at linjene må vurderes samlet slik at trasevalgene kan optimaliseres, og slik at vi får beslutningsrelevant kunnskapsgrunnlag som kan tjene til å redusere samlet belastning. Sauda - Mauranger – Samnanger 300kV er planlagt oppjustert til 420kV men som beskrevet i BKK sin regionale kraftsystemutredning 2016 er ombyggingen nå delt inn i 2 trinn. Trinn 1 oppgraderingen av ledningene er planlagt til 2020-2025, og trinn 2 som er oppgradering av stasjonene er utsatt til etter 2035.

Til grunn for samlet belastning må NVE legge til grunn:

1. Fullførte, vedtatte, planlagte og omsøkte kraftledningsprosjekter må inngå i vurderingen.
2. Fullførte, vedtatte, planlagte og omsøkte vannkraftprosjekter må inngå i vurderingen.
3. Behovet for nye anleggsveier, riggplasser, transformatorstasjoner og deponi i samband med energiplanleggingen må inngå i vurderingen.

Dersom det kan ventes nye kraftlinjer på Folgefonnhalvøya utover de to søknadene om 132 kV-kraftledninger, så vil vi be om at NVE ber om tilleggsutredning for samlet belastning for fagtema friluftsliv, landskap, reiseliv og naturmangfold. Vi ber også om at det ikke blir gjort vedtak i disse sakene før et samlet faglig grunnlag er på plass for planlagte og omsøkte kraftledningsprosjekt på Folgefonnhalvøya.

Med vennlig hilsen

Ørjan Sælensminde
FNF Koordinator Hordaland

Nicolas Rodriguez
Naturvernansvarlig Bergen og Hordaland Turlag

Kopi til:

Jondal kommune
Kvinnherad kommune
Fylkemannen i Hordaland
Hordaland Fylkeskommune

Referanser

Eide, M., Overvoll, O. & Varanes, L.T. 2006. Viltet i Kvinnherad. Kartlegging av viktige viltområde og status for viltartane. – Kvinnherad kommune og Fylkesmannen i Hordaland, MVA-rapport 2-2006: 42 s + vedlegg.

Holtan, D. & Overvoll, O. 2007. Viltet i Jondal Kartlegging av viktige viltområde og status for viltartane. – Jondal kommune og Fylkesmannen i Hordaland, MVA-rapport 1/2007: 36 s. + vedlegg.

Clemetsen et al. (2011). Verdivurdering av landskap i Hordaland fylke: Med utgangspunkt i Nasjonalt referansesystem for landskap. Rapport 07-2011. Aurland Naturverkstad.

Lars Uttakleiv (2009). Landskapskartlegging av Hordaland fylke. Rapport 02-2009. Aurland Naturverkstad.

Meld. St. 18 (2015–2016). Friluftsliv — Natur som kilde til helse og livskvalitet.

Norges vassdrags- og energidirektorat. Veileder nr. 4/2013. Veileder for utforming av søknader om anleggskonsesjon for kraftoverføringsanlegg.

Vedlegg 1: Rovfugl

I viltkartleggingen for Jondal kommune fra 2007, ble det påpekt at Jondal med sine 118 registrerte fuglearter er en av de kommunene i Hordaland med færrest registrert arter. Som forklaring peker man på naturtypene i kommunen, geografisk plassering og at kommunen har vært lite besøkt av amatørornitologer. Viltkartleggingen antyder også høyere registreringer av rovfugl enn data presentert i tabell 1 fra artskart (søket er filtrert «Jondal Kommune», dato 09.09.2016). Blant annet er det beskrevet at det var funn av to hekkende par av hønsehauk i nordre del av kommunen i 2006. Sannsynlig hekkebestand ble vurdert til 3-4 par i kommunen. Ellers viser viltrapporten at det er manglende datagrunnlag for rovfugl og hekkende bestander med vurderinger om hekkebestand som «ikke usannsynlig at arten etablerer seg som hekkefugl i nær fremtid» (vandrefalk(NT)), «usikkert om arten hekker i kommunen» (Jaktfalk(NT)), «hekker likevel trolig i gode år» (Kongeørn(NT)). Behovet for en tilleggsutredning som kartlegger og vurderer eventuelle konsekvenser for rovfugl er stort for dette prosjektet. Som vi har argumentert for tidligere er det da viktig at man ser de to omsøkte linjene som et prosjekt og kartlegger og vurderer eventuelle konsekvenser for rovfugl på hele strekket fra Mauranger til Herand. Utfordringene med kraftlinjer og fugl oppsummeres i omtalte viltkartlegging. «På grunn av faren for påflyging og elektrokusjon, er det viktig å ta omsyn til viltet ved plassering av nye linjetraséer. Ein bør unngå å legge kraftlinjer gjennom dei prioriterte viltområda, men dersom det likevel ikkje er til å unngå, kan god planlegging redusere skadeverknadane. Kraftlinjer bør ikkje leggest i inn- og utflygingsruta frå våtmarkslokalitetar, nær spel plassar for skogshøns eller i nærleiken av hekkeplassar for rovfugl og hubro. I særleg utsette område bør ein vurdere jordkabel» (Holtan & Overvoll 2007, s 35).

Tabell 1: Rovfugl Jondal kommune

Antall observasjoner	År																			
Norsk navn	1950	1977	1978	1979	1980	1982	1984	1985	2003	2004	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Totalsum
dvergfalk															1					1
fjellvåk						1	1	1					1							4
havørn														1	1			1		3
hønsehauk						1		1								1			1	4
kongeørn	11		1	1	1	3			1								1			19
musvåk													1							1
spurvehauk		1				1						2			2	1	1			8
tårnfalk												1	1	1					1	4
vandrefalk										1										1

Totalsum	11	1	1	1	1	6	1	2	1	1	1	3	3	1	4	2	2	2	1	45
-----------------	-----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	-----------

Status	Forekomst
D påvist yngling	(x) enkeltobservasjoner
C sannsynlig yngling	(xx) fåtallig, uregelmessig
B mulig yngling	X, fåtallig, regelmessig
O observert	XX vanlig
* tidligere	XXX tallrik

Tabell 2 Oppsummering rovfugl (Holtan & Overvoll 2007)

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Status	Forekomst			
			Vår	Sommer	Høst	Vinter
Havørn	Haliaeetus albicilla	B	X	X	X	X
Hønsehauk	Accipiter gentilis	D	X	X	X	X
Spurvehauk	Accipiter nisus	C	X	X	X	X
Fjellvåk	Buteo lagopus	D	X	X	X	X
Kongeørn	Aquila chrysaetos	D	X	X	X	X
Fiskeørn	Pandion haliaetus	O			(x)	
Tårnfalk	Falco tinnunculus	C	X	X	X	X
Dvergfalk	Falco columbarius	B	(xx)	(xx)	(xx)	(xx)
Jaktfalk	Falco rusticolus	O	(xx)	(xx)	(xx)	(xx)

Vandrefalk Falco peregrinus O (x)

Kvinnherad kommune utarbeidet en viltrappport i 2006 i samarbeid med fylkesmannen. Det blir påpekt i rapporten at arbeidet hadde begrenset med ressurser og at det på ingen måte kan regnes som fullstendig. Hønsehauk er en av de artene som spesifikt nevnes i rapporten under true og sårbare arter, hvor det påpekes behov for kontroll av eksisterende opplysninger og ny kartlegging. Det fremkommer i viltrappporten at det er mye hekkende rovfugl i Kvinnherad. FNF støtter fylkesmannens krav om tilleggsutredning for denne gruppen og da for hele traseen fra Mauranger til Herand.

Tabell 3: Rovfugl i Kvinnherad (Artskart, geografisk filtrert Kvinnherad kommune, 14.09.2016)

Antall Observasjoner		År																	
Norsk navn	1980	1984	1985	2001	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Totalsum
dvergfalk		1							1	1	1	1	1	1		1			8
fiskeørn																	1		1
fjellvåk	1		1	1								1	1		3	1	1	1	11
havørn						1	1	1	1	6	17	19	11	15	14	22	12	12	132
hønsehauk	1		1				1			1		4	3	4	3	2	9	3	32
kongeørn										1	3	2	2	9	6	4	2	4	33
musvåk					2					1	1	1		4	2	16	7	5	39
myrhauk																	1		1
spurvehauk	1		2						1	8	5	29	22	9	15	29	19	13	153
tårnfalk		1	1							2	1		3	1	3	5	8	2	27
vandrefalk											1	2	1	2	1	1	1		9
Totalsum	3	2	5	1	2	1	2	1	3	20	29	59	44	45	47	81	61	40	446

Tabell 4 Oppsummeringstabell rovfugl (Eide, Overvoll & Varanes 2006)

Norsk navn	Vitenskapelig navn	Status	Forekomst			
			Vår	Sommer	Høst	Vinter
Havørn	Haliaeetus albicilla	D	X	4-6 par	X	X
Hønsehauk	Accipiter gentilis	D	X	10-12 par	X	X
Spurvehauk	Accipiter nisus	D	X	X	X	X
Musvåk	Buteo buteo	C	(xx)	2-3 par		
Fjellvåk	Buteo lagopus	D	X	>20 par	X	
Kongeørn	Aquila chrysaetos	D	X	5-6 par	X	X
Fiskeørn	Pandion haliaetus	O			(xx)	
Tårnfalk	Falco tinnunculus	D	X	X	X	(xx)
Dvergfalk	Falco columbarius	C	X	X	X	(xx)
Jaktfalk	Falco rusticolus	B	X	X	X	X
Vandrefalk	Falco peregrinus	D	X	X	X	X